

KÜRT MEŞHURLARI TARİHİ

Arifler, Âlimler, Edipler, Şairler

Baba Merdûxê Rûhanî

ÇEVİRİ

Hatice Yılmaz Arslan & Kenan Subaşı

Kitabın Adı:

Kürt Meşhurları Tarihi
Arifler, Âlimler, Edipler, Şairler

Orijinal Adı

تاریخ مشاهیر کرد / Tarih-i Meşahir-i Kurd

Yazar

1302-1367 (شیوا) بابا مردوخ روحانی / Baba Merdûxê Rûhanî (Şiwa) 1923-1989

Çeviri

Hatice Yılmaz Arslan,
Kenan Subaşı

Editör:

Hüseyin Siyabend

Kapak Tasarımı

Mizampaj

Şemal Medya (semalmedya@gmail.com)

Baskı-Cilt

Karmat Matbaacılık
Davutpaşa Cad. Kale İş Merkezi No: 51/52
Topkapı İstanbul

Birinci Baskı: 2017 / İstanbul

HİVDA İLETİŞİM

Büyük Reşit Paşa Cad. Yumni İş Hanı No: 20/45
Vezneciler İstanbul Tel: 0 212 5195944

Email: hivdailetisim@hotmail.com

KÜRT MEŞHURLARI TARİHİ

Arifler, Âlimler, Edipler, Şairler

Baba Merdûxê Rûhanî

ÇEVİRİ
Hatice Yılmaz Arslan
Kenan Subaşı

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE ÇEVİRİSİNE ÖN SÖZ	25
BABA MERDÛXÊ RÛHANÎ (ŞİWA)	28
İKİNCİ BASKI İÇİN BİR NOT	38
ÖN SÖZ	40
BU KİTABIN YAZILIŞI	43
BU KİTABIN BÖLÜMLERİ	46
KISALTMALAR	47
 BİRİNCİ YÜZYIL.....	 49
Cabanê Sehabî.....	49
Ebû Besîr, Meymûn Bîn Caban	50
Pîr Şalyarê Uramanî (Ewil).....	50
 İKİNCİ YÜZYIL	 52
Ebû Suleyman Yûnûsê Katib	52
Site Lubabeya Kurdî.....	52
Ebû Yehya Mehdîyê Kurdî Besrî.....	52
Mûsa Katibê Bexdadî.....	53
Ebûl Hesên Eliyê Zêrgîr	53
Hefseyê Kurdîye.....	53
 ÜÇÜNCÜ YÜZYIL.....	 54
Ebûl Hesên Eliyê Cezerî.....	54
Muceddedînê Neşabî Erbîlî.....	54
Ebû Nesr Muhammed, Îbnul Kurdî.....	54
Cabîrê Kurdî.....	54
Ehmed Henatê Kurdî.....	55
Îbnî Quteybeyê Dinewerî	55
Ebû Caferê Şehrezorî	55
Ebû Muhammed Caferê Kurdan	55

Ebû Henîfeyê Dînewerî.....	56
Ebû Elî Ehmedê Kurdî.....	56
Muhemmed Bîn Ebdullahê Dînewerî	56
Ebû Elî Ehmedê Nehwî Dînewerî.....	56
Bessamê Kurd.....	57
Ehmedê Kurdan.....	57
Ebûbekir Şaraniyê Şehrezorî	57
Memşadê Dînewerî.....	58
Ebûbekir Kesaiyê Dînewerî.....	58

DÖRDÜNCÜ YÜZYIL..... 59

Ebû Cafer Ehmedê Dînewerî.....	59
Ebûbekir Ehmed Zerrabê Dînewerî	59
Ebûbekir Ebdullah Ebherî İbnî Tahir.....	59
Hafız Ebû Hefs Omerê Dînewerî Qermisînî.....	59
Muzefferê Qermisînî.....	60
Saixê Dînewerî	60
Ebû İshaq İbrahimê Qermisînî	60
Ebûbekir Huseynê Ürmewî.....	61
Ehmed Bîn Mervanê Dînewerî.....	61
Ebû Ebbas Ehmed Bîn Muhammedê Dînewerî	61
Şêx Ehmed Asûdê Dînewerî.....	61
Ebû Elî Ehmed Deqaqê Kurdî	61
Ebûbekir Bîn Dawidê Dînewerî.....	62
Ebû Elî İsmailê Qalî Milazgirdî.....	62
İbnul Sunniyê Dînewerî	62
Ebûl Hesen Eliyê Qermisînî Nehwî.....	63
Eliyê Bedihî Şehrezorî	63
Ebûbekir Muhammed Burhanê Dînewerî.....	63
Ebû Ebdullahê Babûnî.....	63
Ebû Muhammed Caferê Dînewerî Nehwî.....	63
Ebû Ebdullah Muhammedê Dînewerî	64
Huseynê Bişnewî	64
İbnî Mehranê Dînewerî.....	64
Ebû Nesr Ehmedê Felasî.....	65
Ebûl Hesen Eliyê Lokerî	65

BEŞİNCİ YÜZYIL 67

Qazî Ebûl Qasim Yûsuf Geçiyê Dînewerî	67
Qazî Ebû Elî Hesenê Goranî	67
Ebû Se'dê Dînewerî	68
Ebûbekir Muhammed Muqiriyê Dînewerî	68
Eliyê Termokî	68

Ebû Eli Hesenê Bendnîci	68
Ebû Muhammed Ebdullahê Zozanî	69
Şêx Ebû Nesr Ehmedê Dînewerî Muqrî.....	69
Ebû Nesr Ehmedê Selikî Melazkurdi.....	69
Ebûbekir Muhammed Qariyê Dînewerî.....	70
Baba Tahirê Uryan.....	70
Şêxul Îslam Ebû Ebdullahê Merwanî.....	75
Qazî Ebû Salih Şuaybê Azerbaycanî	75
Ebû Hesen Eliyê Amidî Henefî.....	75
Eli Herîrî.....	75
Ebû Yûsûf Yeqûbê Lux(ğ)wî.....	75
Firûzşahê Kurd Sincarî	76
Şêxul Îslam Ebûl Hesenê Hekkarî	77
Ebû Ehmed Qasimê Şehrezorî.....	77
Celisê Dînewerî Nehwî	77

ALTINCI YÜZYIL

Ebû Nesr Ehmedê Dînewerî	78
Ebû Muhammed Ebdullahê Şehrezorî.....	78
Îbnul Xazenê Dînewerî.....	79
Şêx Ebû Tahirê Kurd Sûfî.....	79
Şêx Eliyê Sincarî.....	79
Tacul Arifîn, Şêx Ebûl Wefayê Kurdî	80
Qazî Behaeddîn Ebûl Hesenê Şehrezorî.....	81
Ehmed Dîneweriyê Henbelî.....	81
Ebû Ehmedê Şehrezorî.....	81
Îbnul Şehrezorî.....	81
Ebûl Hesen Eliyê Dînewerî.....	81
Ebû Cafer Muhammedê Suhrewerdî.....	81
Ebûbekir Muhammedê Ūrmewî	82
Qazî el-Xafiqeynê Şehrezorî.....	82
Ebû Mensûr Muzeferê Şehrezorî.....	82
Îbnî Moshirê Amedî.....	82
Ebûl Feth Kemaleddîn Nesrûllahê Diwênî	83
Qazî Ebûl Fezl Muhammedê Ūrmewî.....	83
Şêx Suveydê Sincarî.....	83
Şêx Ebûl Fezl Ebdulezîzê Uşnewî Şafî.....	83
Şêxul Qurra, Mubarekê Şehrezorî Muqrî	84
Şêx Meterê Bazeranî Kurdî	84
Sedideddîn 'Ewarê Kirmac	85
Muayeneddîn Yehyayê Tenzî Diyarbekirî.....	85
Ebû Muzeffer Muhammed Ferziyê Şehrezorî.....	86
Qazî Taceddîn Ebû Tahir Yehyayê Şehrezorî	86

Ebû Ebdullah Huseynê Şehrezorî	86
Şêx Adî Bin Musafirê Hekkarî	86
Îbnul Bezriyê Cezerî.....	87
Ebû Seîd Muhemmedê Cawanî	87
Şemsul Eimme Taceddîn Ebdulxeffar	88
Ebûl Fezayil Ebdurrehîmê Zencanî	88
Ziyaddîn Ebûl Necibê Suhrewerdî.....	88
Pîr Şalyarê Duwem - Uramî.....	88
Qazî Necmeddinê Şehrezorî	89
Qazî Ebû Eli Hesenê Şehrezorî.....	89
Ebûl Ebbas Xizirê Erbilî	89
Qazî Hucetul Dîn Ebdulqahirê Şehrezorî.....	89
Ebûl Hesen Muhemmedê Xaweranî Xelatî	90
Qazî el-Quzzat Kemaleddîn Muhemmedê Şehrezorî.....	90
Qazî Muhyeddîn Ehmedê Şehrezorî	90
Şêx Muhemmedê Silmasî.....	90
Fexrûnîsa Şehîdeya Dînewerî.....	91
Ebûl Qasim Ebdullahê Şehrezorî	91
Ebûl Mehasin Muhemmedê Şehrezorî	91
Şêx Raziyyeddîn Yunisê Erbilî.....	91
Ebû Tahir Îbrahîm Cezeriyê Şafî	92
Ebû Eli Hesen Şataniyê Diyarbekirî.....	92
Şêx Cagîrê Kurdî.....	92
Ebûl Ebbas Xizirê Cezerî.....	93
Omar Yasîrê Bedlisî.....	93
Eli Bin Xettabê Cezerî.....	93
Muwefeqeddinê Erbilî.....	93
Ebû Muhemmed Ziyaddîn Îsayê Hekkarî	94
Qazî el- Quzzat Muhyeddîn Ebû Hamid Muhemmedê Şehrezorî.....	94
Şahabeddîn Ebû Futûh Yehyayê Suhrewerdî (Şêx Îşraq).....	95
Qazî Zehîruddîn Mubarekê Şehrezorî	95
Îmaduddîn Ehmedê Şehrezorî.....	96
Weciyeyê Kurdî.....	96
Ebû Riza Seîdê Şehrezorî.....	96
Şêx Mûsayê Zolî Mardînî	96
Ebûl Fezayil Qasimê Şehrezorî.....	97

YEDİNCİ YÜZYIL 98

Ebûl Fezlê Erbilî Şafî.....	98
Qazî Ziyaeddîn Osmanê Hezbanî Maranî.....	98
Qazî el- Quzzat Sedreddîn Ebûl Qasim Ebdulmelikê Maranî Hezbanî.....	98
Îbnul Esîr, Muhedisê Cezerî.....	99
Şêx Ebûl Hesenê Kurdewiye	99

Ebû Hamid Îmadeddin Muhemmedê Erbîlî Şafî	100
Eliyê Ercişî	100
Qazî Ebûl Fezayîlê Amidî	100
Omerê Xelkanî Erbîlî	100
Ebûl Beşîr Îsheqê Xelatî	100
Şêx Ebû Mûhemmed Macidê Kurdî	101
Qazî Ebûl Hesên Ebdulletîfê Şehrezorî	101
Emîr Bextiyar, Qutbeddinê Uşnewî	101
Pîr Xizirê Şaho	101
Seyîd Huseynê Xelatî	102
Yehyayê Gavani	103
Ebûl Qasim Selaheddîn Ebdurrehmanê Şehrezorî	103
Şehabeddîn Muhemmedê Xelikanî Erbîlî	103
Ebûl Qasim Îzzeddîn Nesrê Erbîlî	104
Omer Weraniyê Mûsilî	104
Bahaddîn Esedê Sincarî	105
Şerefeddîn Muhemmedê Cezerî	105
Şerefeddîn Ebûl Fezl Ehmedê Erbîlî	106
Osman Bîn Muhemmed Hemîdiyê Kurdî	106
Şerefeddîn Îsmailê Mûsilî	107
Şebabeddîn Omerê Şehrezorî	107
Îbnul Esîr, Mowerrexê/Mêjûnasê Cezerî	107
Ebûl Ebbas Selahaddîn Ehmedê Erbîlî	108
Îmam Seyfeddin Ebûl Hesên Eliyê Amidî	109
Qazî Bahaddînê Şeddadî Mûsilî	109
Şehabeddîn Ebû Hefs Omerê Suhrewerdî	110
Şerefeddîn Muhemmedê Erbîlî	111
Şêxul Îslam Taceddîn Muhemmedê Uşnuhî	111
Emîr Ebû Hefs Mucededdîn Omerê Hekarî	111
Îbnul Esîr, Katibê Cezerî	111
Îbnul Mistefayê Erbîlî	112
Kemaleddîn Ebûl Feth Mûsayê Erbîlî	113
Îbnî Xebbazê Erbîlî	114
Şêx Taceddinê Ûrmewî	115
Rukneddinê Sincarî	115
Şêx Ebûl Suûdê Badînî	115
Şemsul Eimme Muhemmed Ebdûsittarê Îmadî	115
Îbnî Selahê Kurdî Şehrezorî Şafî	116
Tacularîfîn Hesên Bîn 'Adî	116
Îbnul Hacıbê Nehwî	117
Şêx Eliyê Kurd	117
Eladdîn, Qazî el- Quzzatê Kurdî	118
Necmeddin Eyyûb, Muhasibê Xelatî	118

Şêx Weramê Hillî	118
Ebû Ebdullah Kemaleddînê Xelati Henefî	118
Qazî Ebûbekirê Şibli Erbilî	118
Cibrîl Şuca Erbilî	119
Nûreddîn Ebûbekir Muhammed Eserdiyê Şafî	119
Îbnî Seffarê Mardînî	119
Şêxul Îslam Cemaleddîn Ebu el- Hesenê Hemîdî	119
Îmam Sedreddîn Mehmûdê Uşnuhî	120
Îzzeddîn Hesenê Erbilî	120
Kemalê Erbilî	120
Esîreddînê Ewmanî	121
Şêx Cemaleddînê Lor	124
Qazî Sedreddîn Ebû Mensûrê Cezerî	124
Şêx Şerefeddînê Kurdî	124
Emîr Îsa Şerefeddînê Hekkarî	124
Emîneddîn Eliyê Erbilî	125
Şemseddîn Muhammedê Cezerî Şafî	125
Şêx Kemaleddîn Ebûl Fezayîl Salarê Erbilî	125
Qazî Muhammedê Xelatî Şafî	126
Şemseddîn Ebûl Hesenê Şehrezorî	126
Şêx Xizirê Kurdî	126
Şêx Xizirê Mehranî Edewî Sofî	126
Mecduddîn, Îbnî Zahirê Erbilî	126
Mecduddîn Ebû Mûhemmed Ebdûllahê Erbilî	127
Fewzeddîn Ebûbekirê Erbilî	127
Şêx Siddîq bin Bedir bin Cenahê Erbilî	127
Fexreddînê Xelatî	128
Îmam Mûwefeqeddîn Ehmedê Kewaşî	128
Qazî el- Quzzat Şemseddîn Ehmedê Erbilî “Îbnî Xelikan”	128
Qazî Siraceddîn Mehmûdê Ûrmewî Şafî	129
Ebû Ebdullah Hesenê Şehrezorî	130
Mucîreddînê Es‘erdî	130
Kemaleddînê Azerbaycanî	130
‘Ellame Şemseddîn Mûhemmed Bin Mehmûdê Şehrezorî	130
Îbnî Fexrê Erbilî	130
Husameddînê Xoyî	131
Teqiyeddîn Ebûl Qasimê Es‘erdî	131
Mecdeddîn Muhammedê Erbilî	132
Şêx Taceddînê Sincabî	132

SEKİZİNCİ YÜZYIL 133

Zeyneba Es‘erdiyye	133
Qazî Şemseddîn Muhammedê Goran	133

Ebû Ebdullah Şemseddîn Muhammedê Cezerî	133
Zeyneddînê Amidî Henbelî	134
Ummu Muhammedê Hekarî	134
Necmeddîn Hesenê Hezbanî	134
Ehmed Xettatê Suhrewerdî	134
Muhammedê Sincarî	135
Soziyê Xeybî	135
Şêx Cebraîlê Kurdî	137
Bedreddîn Hesenê Erbilî	137
Şêx Îmadeddîn Ebdulezîzê Hekarî	137
Ebûl Fedayê Mêjûnas/Moverex Eyyubî (Eyyubi Tarihçisi)	137
Mewlana Ebdurrehîmê Bidlîsî	138
Osman bîn Ebdulmelîkê Kurdî Şafî	138
Pîr Mikailê Caf	139
Muhammed bîn Îbrahîmê Cezerî	139
Mecduddîn Îsayê Mardînî	139
Fexreddînê Çarperdî	139
Îbnul Ekfani Sincarî	140
Şêx Ebdullah Kurdiyê Sincarî	140
Qewameddîn Kakiyê Sincarî	140
Îbnî Îsayê Hekarî	140
Îbnul Xetîbê Erbilî	140
Fatima Binti Îbrahîmê Hekarî	141
Eladdîn Eliyê Xelatî Henefî	141
Mewlana Taceddînê Kurdî “Xeyreddîn Paşa”	141
Şehabeddîn Ebû Seîd Ehmedê Hekarî	141
Esededdîn Suleymanê Hezbanî Mûsikî	142
Şêx Yûsifê Goranî Ecemî	142
Cemaleddîn Ebû el Mehasîn Yûsifê Goranî	142
Esmâ Xatûna Hekarî	143
Cuveyriye Xatûna Hekarî	143
Muhammed Bîn Eliyê Şebankare	143
Qazî Bedreddîn Muhammedê Hekarî	143
Reşîdeddîn Îsmail Bîn Mehmûdê Kurdî	143
Şêx Ehmedê Kaşterî	144
Mewlana Mîr Muhammedê Merdûx	144
Muhammed Efendiyê Şehrezorî	144
Mewlana Muhammedê Berqelî Bidlîsî	145
Qazî Ebû Ebdullah Taceddînê Sincarî Henefî	145
Celaledîn Omerê Kurdî	145
DOKUZUNCU YÜZYIL	146
Yûsif Bîn Huseynê Kurdî	146
Îsa Bîn Elî Bîn Şehriyarê Cezerî	146

Hafız İraqî Raznanî Mihranî	146
Şehabeddîn Ehmedê Goranî	147
Molla Perîşanê Dinewerî	147
Şêx Zekerîyayê Kako Zekerîyayî	148
Muhemmed Şemseddîn Bîn Îbrahîmê Muqeddesî	149
Eladdîn Ebûl Hesên Eliyê Cezerî	149
Ebûl Feth Muhemmedê Cezerî Şafî	150
Zeyneddîn Ebdurrehmanê Xetîb	150
Nîzameddîn Ebdulmelîkê Derbendî Şafî	150
Îbnul İraqî – Ehmed Ebuzere’	150
Şêx Nîmetûllahê Kako Zekerîyayî (Yekem/Birinci)	151
Muhyeddînê Xelatî	153
Îbnul Cezerî	153
Yeqûbê Qeremânî	154
Selma Xatûna Cezerî	155
Şemseddîn Muhemmed Kurdiyê Helebî	155
Îbnul Kurdî - Ebû Ebdullahê Şems	155
Şêx Zekerîya Muhacirê Xalidî	156
Ebûbekir Ehmedê Cezerî	156
Ebûl Xeyr Muhemmedê Cezerî	156
Ayşeya Cezerî	156
Fatîma Cezerî	156
Yûsuf Bîn Yeqûbê Kurdî	157
Şêx Burhaneddîn Îbrahîm Bîn Mûsayê Kurdî	157
Nasîreddîn Ebûl Fazîlê Hezbanî	157
Fazîlê Kako Zekerîyayî	157
Şemseddîn Ebûl Letîfê Heskefî	157
Ebdulwehhabê Neywanî Kurdî	158
Ebdûllah Bîn Beyrem	158
Şêx Omerê Bibanî Banyasî Şafî	158
Mela Ehmedê Bateyî Hekarî	158
Şêx Ebû Tahirê Bidlîsî	158
‘Emetûllah Xatûna Kurda Hekarî	159
Muhemmedê Mardînî	159
Nûreddîn Hemzeyê Qeremânî	159
Mewlana Muhemmedê Gişayîş	159
Fatîma Xatûna Goranî	160
Eladdîn Eliyê Goranî	160
Şêx Cemaleddîn Yûsufê Kurd Heskîfî	160
Şah Huseyn Weliyê Suhrewerdî	160
Zeyneddîn Ebdurrehmanê Kurdî Şehrezorî	161
Cemalê Kurdî Şehrezorî	161
Safiyê Cezerî	161

Cemaleddîn Yûsufê Kurdi.....	161
Omer Bîn Xelilê Kurdi Şafî.....	162
Tacê Kurdi.....	162
Mewlana Şehabeddîn Ebûl Ebbas Ehmedê Şehrezorî Goranî	162
Cemaleddîn Ebdûllahê Goraniyê Şafî.....	163
Ehmed Ebbasiyê Heskîfî.....	163
Xeyreddînê Bidlîsî.....	163
Şêx Ebdulqadirê Kurdê Helebî	164
Eli Şerabiyye	164
Şêx Zeyneddîn Ebdurrehmanê Îmadî	164
Şêx Ebdurrehman Rukneddînê Kako Zekerîyayî	164
Şêx Osmanê Cezerî	164
Zeyneddîn, Îbnî Sedeqe	164
Cemalledînê Kudwanî.....	165
Sutîte Xatûna Goranî	165
Şemsê Kurdi.....	165
Mewlana Husameddîn Eliyê Bidlîsî.....	165
Îmadeddîn Ebdulxenî Omerê Cezerî	165
Homayî	166

ONUNCU YÜZYIL 167

Bedreddîn Muhemmed, Sebtê Mardîni	167
Mehmûdê Şervanî Sufî.....	167
Şêx Muhyeddîn Muhemmed Efendiyê Îmadî Îskilîbî Henefî.....	168
Seyîd Eli Şehîd Îmadî.....	168
Îbnul Suyûfê Heskîfî	168
Şemseddîn Muhemmed Bazîlî Îmadî	168
Elaaddîn Tebîbê Erbilî.....	169
Muhemmedê Heskîfî.....	169
Mewlana Kemaleddîn Hekîm Îdrîsê Bidlîsî	169
Mewla Muhyeddînê Kurdi Ecemî	170
Mewlana Şêx Sunûllahê Kûze Kenanî	171
Cemaleddîn Îshaqê Qeremanî.....	171
‘Ellame Şêx Ebdulxeffarê Ewîl ê Merdûxî Erdelanî.....	172
Wechiyê Sincarî.....	172
Mûsa Bîn Huseynê Lalayî	172
Seyîd Muhemmed Muzefferê Berzencî.....	172
Muhemmed Bîn Suleymanê Fuzûlî	173
Îbnî Kedxudayê Germiyanî	173
Zeyneddîn (Îbnî Qesab)	173
Mewlana Îlyasê Kebîr Serdeştî.....	173
Şêx Ebdullahê Kurd Hekarî	173
Şêx Ebdu (Ebde) Quseyrî Xelwetî.....	174

Emîr Şah Çelebi	174
Fedayî Lacanî.....	174
Şehabeddîn Ehmedê Quseyrî Xelwetî Şafî.....	174
Cemalê Iraqî	175
Xeyalî Kone Pûşî Merîwanî	175
Seydî Uramiyê Yekem	175
Burhaneddînê Muqeddesî	179
Ebdûllah Buzeyniyê Kurdî Şafî	180
Ebdurrehîm Kewwayê Amidî Xelwetî	180
Huseyn Malîkiyê Diyarbekirî	180
Mewlana Ebdulxaliqê Xîzanî Bidlîsî	180
Mela Ebdûllah Qaziyê Uramanî	181
Ebdullah Efendiyê Ebdî	181
Meylî - Mewla Muhemmed Efendiyê Îmadî	181
Mewla Caferê Îmadî	183
Mewlana Şêx Ebû Seîdê Kurdî	183
Şêx Welîyê Zêbarî Amidî	184
Ebûl Suûd Miftiyê Îmadî	184
Qazî Muhyeddînê Goranî	185
Ebûl Fazîl Muhemmed Efendiyê Defterî Bidlîsî	185
Mehmûdê Îskilîbî, Îbnî Berzan	186
Şêx Şemseddîn Welîyê Merdûxî	186
Molla Şehabeddînê Heskifî	186
Şêx Rîza Mu'eyneddînê Kako Zekerîyayî	187
Mewlana Şah Huseynê Bidlîsî	187
Şukrîyê Bidlîsî	187

ON BİRİNCİ YÜZYIL..... 188

Yûsif Sîddîqê Şahoyê Goranî	188
Mewla Muhemmedê Wanî Henefî	188
Yûsif Esemme Soranî Şafî	188
Şêx Ebdullahê Ebdal	189
Mewlana Xîzir Bebe Xêzanî Bidlîsî	189
Mewlana Mûsayê Bidlîsî	189
Mewlana Muhemmedê Zerqî Sofiyê Bidlîsî	189
Molla Ebdullahê Wanî Şafî	189
Şemseddîn Muhemmedê Heskifî Îbnul Molla	190
Emîr Şerefhanê Bidlîsî	190
Seyîd Molla Ebûbekir Musennef Çorî Pîr Xîziraniyê Şahoyî	191
Şêx Muhemmedê Kurdî, Saim el- Dehr	194
Şohretî Amedî	195
Mewlana Şemseddîn Muhemmedê Şîranşî	195
Ebûl Ebbasê Qeremanî Dimeşqî	195

Bêsarani	195
Hatim Begê Kurdistanî	198
Mewla Muhammedê Qeremani	199
Muhammedê Helebî Goranî	199
Omer Qadiriye Şafî	199
Ebdul Heyyê Kurdî	200
Mewlana Ebdullahê Bidlîsî “Reşîk”	200
Şêx Ebdulxeffarê (Duyem/Îkinci) Merdûxî	200
Îbrahîmê Heskîfî – Îbnul Mela	201
Huseynê Cezerî	201
Zeyneddinê Kurdî Bilatî	202
Molla Ehmedê Mucelî	202
Xibariye Amedî	202
‘Ellame Heyderê Ewîl ê Maweranî Herîrî	203
Ebubekirê Îmadî Kurdî	204
Ebdulmuhsînê Goranî Şafî	204
Nef’î	204
Hecî Şêx Mistefayê Textî Merdûxî	205
Mela Ebdulletîf Qazîye Erdelan	205
Şêx Ehmedê Herîrî ‘Usalî Kurdî	205
Mela Qasimê Kurdî	206
Mela Ebûbekirê Soranî Wanî Henefî	206
Şêx Hesênê Îmadî Kurdî Şafî	206
Qazî Selaheddinê Goranî Helebî	206
Şêx Îbrahîmê Uramanî	207
Qazî Qasim Muderrisê Kurdî	207
Mela Ebdulkerîmê Çorî	207
Şêx Ebdurrehman Miftiyê Îmadî	207
Seyîd Baba Resûlê Kebîr Berzencî Şehrezorî	208
Ebûl Suûd Helebiye Goranî	209
Mela Qasimê Goranî Şehrezorî	209
Mewla Hesênê Zêbarî	209
Mela Ehmedê Cizirî	210
Zekî Efendiyê Soranî	215
Mela Yaqûb Qaziyê Hesênabad	216
Ebdurrehmanê Şehrezorî Şafî	216
Feqî Muhammedê Teyran Makûyî	216
Omer Efendiyê Adilcewazî	217
Ebdullah Efendiyê Muderris Kurdî	217
Ebdurrehman Efendiyê Diyarbekirî	217
Ebdurrehmanê Soranî Diyarbekirî	218
Qazî el-Quzzat Mela Muhammedê Çelebî Diyarbekirî	218
Emîr Ebdal Xanê Bidlîsî	218

Îmadeddinê Îmadî Miftî Henefî	219
Mela Qasimê Goranî Kurdî	219
Mela Ehmed Mecrûhî Soranî	219
Mela Ehmedê Soranî	219
Sadiq Muhemmedê Seqizî	220
Omer Efendiyê Diyarbekirî Amedî	220
Vechiyê Kurdistanî	220
Şêx Şehabeddînê Kako Zekeriyayî	221
Mela Mehmûdê Goranî	222
Melazadeyê Kurdî	222
Ebûbekirê Kurdî Herîrî Şafî	223
Mela Muhemmed Şerîf Siddîqî Goranî Şahoyî	223
Şêx Hesênê Soranî Nûreddînî	223
Muhemmedê Kurd Efendî Şehrezorî	224
Ala Heskîfî	224
Mela Muhemmedê Soranî	224
Mewlana Mehmûdê Zêbarî	225
Wehmiyê Kurdistanî	225
Mela Muhemmedê Soranî Wanî	225
Mela Ebdulkerîmê Xalidî	226
Şêx Muhemmedê Şehrezorî	226
Mela Eliyê Goranî Şafî	226
Mihemmed Efendiyê Xoşabî Wanî	226
Damadê Wanî	227
Ehmed Efendiyê Wanî-Durî	227

ON İKİNCİ YÜZYIL 228

Şêx Ebûl Îrfan Burhaneddîn Îbrahîmê Şehrezorî Şaranî	228
Seyîd Abdussemed Moradiyê Tûdarî	229
Seyîd Mela Camiyê Çorî	229
Seyîd Muhemmedê Berzencî Şehrezorî Medenî	230
Şêx Îsmailê Qazankayî Berzencî	230
Muhyeddînê Ebûbekir Sultî Eyyûbî	231
Famiyê Diyarbekirî	231
Îzzed Muhemmed Efendiyê Wanî	231
Yehyayê Wanî	231
Şêx Şemseddînê Duwem – Merdûxî	231
Eli Îmadiyê Şamî	232
Talibê Bersoy	232
Ehmedê Xanî	232
Şêx Ebûbekirê Textî Merdûxî	235
Şêx Mistefayê Xoşnawî	235
Şêx Mehmûdê Kurdî Mûsilî	235

Yûsif Amediyê Diyarbekirî.....	235
Seyîd Îsmailê Amidî.....	236
Nabiyê Rihawî.....	236
Bedreddînê Wanî.....	236
Leşkerî Soranî.....	236
Ebdullahê Zêbarî.....	236
Eliyê Sincarî.....	237
Feyziyê Wanî.....	237
Murteza Beg - Emîrê Kurdî.....	237
Îsayê Bolewî Kurdî.....	237
Şêx Ebdulmuminê (Ewil) Îmam Cuma Merdûxî Senendecî.....	238
‘Ellamme Heyderê Duwem Maweranî Huseynabadî.....	238
‘Ellame Silêmanê Uramî Şehrezorî.....	238
Mewlana Ebdullahê Huseynabadî Maweranî.....	239
Şêx Muhemmed Cesîmê Ewil Merdûxî.....	240
Şêx Ehmed ‘Ellame Textewî Merdûxî.....	240
Seyîd Muhemmed Şerîf Berzencî.....	242
Muhemmed Efendiyê Îmadî.....	242
Esatzade Faîz Efendî.....	243
Şêx Îlyasê Goranî Şafî.....	243
Mela Muhemmedê Kilolanî.....	243
Nûr Muhemmed Efendiyê Îshaqzade.....	244
Xusrewê Senendecî.....	244
Şêx Ebû Tahir Muhemmedê Kurdî Goranî.....	246
Hesenê Banewî.....	246
Emîr Ehmedê Zengene.....	247
Hacî Şêx Zekerîya, Ebû Yehyayê Textî Merdûxî.....	247
Omer Efendiyê Şehrezorî.....	248
Îbrahîm Heyderê Maweranî Huseynabadî.....	248
Zîwerê Girûsî.....	248
Hamidê Paloyî Diyarbekirî.....	248
Mela Weledxanê Goranî.....	248
Xoce Sadiqê Erdelanî.....	250
Elmasxanê Kenoleyî.....	252
Şêx Ebdullahê Muderrisê Rîtkî.....	253
Mela Menûçehrê Kulîvend.....	253
Şerîfxanê Colemergî.....	254
Şêx Mecduddînê Merdûxî.....	254
Ebdullah Esemme Erbîlî.....	254
Eliyê Amidî.....	254
Ebûl Teyyîb Muhemmedê Goranî Huseynî.....	254
Mela Mistefa Şêxulîslamê Senendecî.....	255
Muhemmedê Îmadî.....	255

Şêx Hesênê Mewlanabad	255
Şêx Cemaleddînê Ewîl Merdûxî Senendecî	257
Şêx Muhemmed Wesîmê Ewîl Textewî Merdûxî	257
Mela Muhemmedê Dilîjeyî	259
Ebdalanî Şehrezorî	259
Newresê Kerkûkî	259
Şêx Hesênê Gillezerdeyî Berzencî.....	259
Fexrîzade Besîrî Mûsilî	260
Ebdulqadirê Qadîrî Ebdelanî Şehrezorî.....	260
Şêx Elî Efendiyê Şehrezorî.....	260
Xana Paşayê Qubadî	261
Zeynelabîdîn Caferê Berzencî.....	263
Şêx Muhemmedê Qarî Şehrezorî	263
Şêx Ehmedê Duwem Textî Merdûxî.....	264
Hecî Mela Muhemmed Şerîfê Kurdistanî.....	264
Ebdulxefûr Efendiyê Amedî.....	264
Sibxetullah Efendiyê Heyderî Maweranî	265
Şêx Ebdulkerîmê Merdûxî	265
Muhemmed Efendiyê Şeqlawî.....	266
Muradxanê Bayezîdî.....	266
Seyîd Eliyê Berzencî Şafî.....	266
Şêx Nîmetullahê Duwem Kako Zekerîyayî.....	266
Şêx Ebûl Hesênê Merdûxî Xîffarî Baqîlabadî.....	267
Ebdurrehmanê Amedî	268
Racî.....	269
Şêx Yûsîf Nayîbê Mûsilî	271
Mîrza Mehmûd Qazîyê Mukrî	271
Şêx Muhemmed Selîmê Erdelanî	271
Mela Ebdullah Waîzê Bîlwarî	272
Şêx Muhemmed bîn Suleymanê Kurdî Medenî	272
Şêx Muhemmed Muhyîddînê Berzencî	272
Şêx Ehmedê Şehrezorî.....	272
Şêx Mehmûdê Kurdî Xelwetî	273
Ebdurrehmanê Banewî Qadîrî.....	274
Mistefayê Goranî	275
Hecî Elî Efendiyê Erziromî.....	275
Îbnul Hecîyê Hezarmîrdî	275
Mîrza Şefî' Kulyayî	276
Ebdulwehabê Amidî	278
Ebdulletîfê Goranî Henefî	278
Şêx Zeyneddîn Muhemmedê Suhrewerdî Kurdî	279
Muhemmed Axayê Zengene - Xemgînê Gewre	279

ON ÜÇÜNCÜ YÜZYIL	280
Îsa Xoşnawî Soranî	280
Kamiyê Amedî	280
Mela Mehmûd Miftiyê Îmadî	280
Musafir	280
Namiyê Kelhorî	281
Sirriyê Senendecî	282
Salihê Senendecî	282
Mela Xidirê (Xizir) Rûdbarî Kurdistanî	283
Mela Ehmedê Dilijeyî	284
Mela Cercisê Erbilî	284
Şêx Mueyeneddinê Kaşterî	285
Ehmedê Kor	287
Mela Şerifê Qazî	287
Mela Ebdullahê Birîfkani	288
Eliyê Hezûrî Amidî	288
Şêx Ehmedê Bestî	288
Şêx Ebûbekirê Dûrîsanî	289
Şêx Hesênê Xoşabî	289
Şêx Ebdulmumînê Duwem Senendecî	289
Şêx Ebdulkerimê Muderris Berzencî	290
Hecî Şêx Îsmailê Hezarmêrdî Berzencî	290
Selimê Kurdistanî	290
Xesteyê Soranî	292
Zebûnî Zengeneyî	292
Molla Ebdurrehmanê Celi Koyî	293
Seyîd Ebdulsemedê Berzencî Killezerdeyî	293
‘Ellame Molla Ebdullahê Beytûşî	294
Beytûşî’nin nesir yazıları:	300
Helîmzade - Qudsi Efendî	301
Nezîrê Zengene	301
Ebdulqadirê Îmadî	301
Şêx Hesênê Berzencî	302
Şayiqê Loristanî	302
Seyîd Zekî Şêxulîslamê Kurdistanî	302
Mela Celaleddinê Xurmali	303
Şêx Muhammedê Soranî Şehrezorî	303
Seyîd Tahayê Kebîr Berzencî	303
‘Ewam Wezîrê Senendecî	303
Hecî Şêx Muhammed Seidê Textî Senendecî	304
Şêx Muhammed Qesimê Textî Merdûxî Senendecî	304
Muşfiq Zengeneyê Kirmanşahi	305
Şêx Taceddinê Uşnewî	306

Xorrem Wezirê Senendecî	306
Mela Mehmûd Pîr Hesenê Dilijeyî	311
Hecî Şêx Ebdulsemedê Kaşterî	312
Ubeydullah Efendiyê Heyderî Maweranî	312
Molla Muhemmed Mehdiyê Ewîl Şêxulîslamê Senendecê	313
Yûsif Xizirê Mûsîlî	314
Eliyê Senendecî	314
Mewlana Xalidê Neqşibendî Şehrezorî	315
Mevlana'nın Kitap ve Eserleri:	327
Mevlana Halid'in Çocukları	328
Mevlana'nın Müritleri	328
Mevlana Halid'in Şiirleri	329
Şêx Îsmailê Henaranî (Anaranî)	335
Sedreddîn Muhemmed Esad Efendiyê Heyderî	335
Daverî Senendecî	335
Şeydayê Senendecî	338
Mewlana Ehmedê Kemanger Neqşibendî	340
Muhemmed Cewad Siyahpoş	341
Nazirê Bestî - Zeynelabidîn	342
Hecî Mela Qasimê Paygelanî	344
Molla Muhemmed Efendiyê Xetê Rewandizî	345
Mela Fethullahê Amidî	346
Hesretê Senendecî	346
Îbnî Resûl - Mela Muhemmedê Sawciblaxî	350
Meftûnê Baneyî	350
Hecî Molla Ebdullahê Celî Koyî	351
Sadullah Efendiyê Soranî Diyarbekirî	351
Pertewê Senendecî	351
Muştaq Efendiyê Bidlîsî	355
Şêx Mehmûdê Kaşterî	355
Nazîfê Amidî	356
Mela Ebdullahê Reş Silêmanîyeyî	356
Mela Îbrahimê Biyarê	356
Mela Nûşayê Gulbaxî Zengeneyî	356
Şêx Muhemmedê Îskenderî	357
Şêx Ebdullahê Dîvane	358
Pertew Begê Hekarî	358
Şêx Ehmedê Xetîb Erbîlî	358
Şakiyê Senendecî	359
'Ellame Ebûbekir Efendiyê Ewîl Erbîlî	359
Molla Îsayê Cewanrûdî	359
Seyîd Ehmedê Kurdistanî	360
Xulam Rizaxanê Erkewazî	360

Şêx Hesênê Senendecî.....	361
Hecî Muhemmed Sîdîqê Senendecî	361
Şêx Ebdulqadirê Şemzênî.....	361
Şêx Ebdullahê Xirpanî	361
Mîrza Şefî' Camerîzî	362
Fazîlxan Rawiyê Girûsî.....	363
Xanim Heyrana Dunbîlî.....	364
Sahibe Sultana Dunbîlî.....	366
Fethî Senendecî.....	366
Mîrza Şefî' Paweyî	367
Şêx Ebdulxeffarê Merdûxî.....	369
Şêx Îsmâîlê Berzencî Konekotirî	370
'Ellame Îbnî Adem, Wacim.....	371
Molla Ebûbekir Sardkeyî Pîr Rustemî.....	372
Şêx Muhemmed Marûfê Berzencî Nodehî.....	372
Mewlana Yehyayê Îmadi Mizûrî	375
Esîmê Senendecî.....	377
Hacî Şêx Cemalledînê Duwem Merdûxî Senendecî	378
Mecîdê Senendecî	378
Şêx Xelîlê Es'erdî	380
Mîrza Şukrûllahê Dînarwendî Feylî Piştcohî.....	380
'Ebdusselamê Mardînî Henefî	381
Osman Es'ed Efendî Siwrekî	381
Şêx Îmameddînê Merdûxî Dejnî	381
Rabîtê Bistî.....	382
Nesîbî Kirmanşahî.....	383
Molla Muhemmedê Baneyî.....	383
Rasîmê Diyarbekirî	384
Molla Suleymanê Xizirî Kerkûkî	384
Efserê Senendecî.....	384
Esîrê Senendecî.....	391
Muhîb Mistefa Efendiyê Diyarbekirî.....	394
Lutfî Efendiyê Diyarbekirî.....	394
Hawiyê Senendecî	395
Seyîd Ehmed Serdarê Berzencî.....	398
Şêx Seîdê Dolaş Merîwanî	398
Mestûre Kurdistanî	398
Molla 'Ebbas Şêxulîslamê Senendecî.....	406
Şayîqê Seqizî.....	406
Şêx Mistefayê Goranî	409
Mela Ehmedê Nodeşî Uramanî	409
Hîdayetê Senendecî	409
Seydiyê Duwem Uramanî	410

Mehmûd Paşaxanê Kelhorî	414
Mistefa Beg - Kurdî	417
Şêx Ebûbekirê Gulalî Şafî Neqşibendî.....	428
Mela Şemseddînê Rewarî (Rûdbarî)	428
Molla Ebdurrehmanê Rojbeyanî (Rûzbehani)	429
Salihê Seqizî.....	429
Ekberê Senendecî	431
Xelilê Kurdistanî.....	432
Musenefê Cewherî.....	439
Şêxul Şüyûx Muzenibê Kaşterî	440
Şêx Îsmailê Şîrwani	443
Ebdurrehman Efendiyê Kurdxoce	443
‘Ellame Molla Ebdullahê Tayî Jawrûdî.....	443
Hecî Seyyidê Bayezidî Xangayî.....	445
Seyyid Eli Qutbê Xangayî.....	445
Rizayê Amedî Diyarbekirî.....	445
Molla Mistefayê Çemyaleyî.....	446
Nalî	446
Mîrza Muhemmedê Rewandizî Raznûs.....	450
Şêx Muhemmed Wesîmê Sanî Merdûxî Senendecî.....	450
Hecî Omer Efendiyê Xeylanî	451
Şêx Mehmûdê Neqîb Berzencî	451
Heyderê Senendecî	451
Xerîbê Dunbilî	453
Xalîs Talebanî Kerkûkî.....	454
Cewdet.....	455
Kelhor Kirmanşahî.....	455
Xesteyê Xangayî.....	456
Daxî.....	457
Mexzenê Kirmanşahî.....	459
Xoce Senendecî.....	459
Şêx Abdulkerîmê Waliyanî Berzincî	460
Seyîd Muhemmed Seîd Huseyniyê Kuçek Çermigî.....	460
Seyîd Tahayê Nehrî Şemzînanî.....	462
Şêx Ehmedê Bexş Kurdistanî	463
Seyîd Muhemmed Sadiqê Sefaxane.....	463
Molla Mehmûdê Deşeyî.....	464
Rewneqê Senendecî.....	465
Îbnul Xeyyatê Qeredaxî.....	469
Şêx Muhemmedê Firaqî	469
Şêx Mehmûdê Sahib	469
Şêx Abdulfettahê Akreyî Neqşibendî	470
Şêx Osman Siraceddînê Neqşibendî Tewêlleyî.....	470

Sureyyayê Diyarbekirî	472
Pîr Îlyasê Dêrsimî	472
Ebûl Wefa Hecî Şêx Ebdurrehmanê Neqşibendî	472
Şêx Muhammedê Meczûb Amidî Neqşibendî	474
Rafet Efendiyê Silêmaniyeyî	475
Şêx Nûreddinê Birifkanî	475
Salimê Sahibqiran	475
Sitte Fatimeya Xalidî Neqşibendî	478
Molla Ehmed Miftiyê Çawmar	479
Yumni Efendiyê Şehrezorî	479
Ulfetê Senendecî	479
Muhammed Fehmî	483
Mewlana Şêx Îsmailê Şîrwanî	484
Şêx Huseyn Neqîbê Berzencî	484
Hecî Molla Muhammedê Mînberî Neyrî	485
Yûsifê Xerpûti	486
Yûsifê Senendecî	487
Ehmed Begê Komasi	489
Mehak Funûnî Zengene	492
‘Ellame Molla Eliyê Qizilcî Turcanî	492
Hecî Mela Nezîrê Tewellêyî	493
Şêx Muhammed Bahaaddînê Neqşibendî	493
Şêx Osmanê Diyarbekirî Neqşibendî	495
Şêx Hesênê Xettat Qozanî	495
‘Akifê Wanî	496
Fesîh Efendiyê Heyderî	496
N’eimê Xerpûti	496
Molla Hamidê Bîsarani “Katibul Esrar”	496
Heyranê Senendecî	500
Şêx Muhammed Tahayê Merdûxî	517
Rencûrî	518
Mehcûrê Kurdistanî	518
Mîrza Ebdullahê Xettat Munşî	519
Şêx Ehmed Efendiyê Goranî	519
Mewlewî Tawgozî	520
Mevlevî’nin eserleri:	520
Mîhriyê Mizûrî Amedî	525